

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 33/25-4/8
EPA 662 XXVIII
Podgorica, 28. novembar 2025. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 92. sjednice održane 24. novembra 2025. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J

o razmatranju **PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2024. GODINU** sa **IZVJEŠTAJEM O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2024. GODINU** i **GODIŠNJIM IZVJEŠTAJEM O IZVRŠENIM REVIZIJAMA I AKTIVNOSTIMA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE ZA PERIOD OKTOBAR 2024 - OKTOBAR 2025. GODINE**

I U uvodnom obrazloženju Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2024. godinu, **ministar finansija** je saopštio da je tokom prošle godine zabilježen kontinuirani rast budžetskih prihoda, u najvećoj mjeri kao odraz rasta ekonomske aktivnosti u zemlji, kao i rasta životnog standarda stanovništva, usljed rasta raspoloživog dohotka. Ukazao je da je prema preliminarnim podacima Uprave za statistiku Crne Gore u 2024. godini **bruto društveni proizvod** ostvaren u nominalnom iznosu od oko 7.645 mil.€, te da je stopa realnog rasta BDP-a iznosila 3,2%. **Tekući prihodi** u 2024. godini iznosili su 2.714,86 mil.€, što je za 0,05% manje od planiranog iznosa i čini oko 35,5% BDP-a. U strukturi tekućih prihoda najveći udio imaju prihodi od poreza 72,5% ili 1.968,6 mil.€, prihodi od doprinosa 21,5% ili 584,7 mil.€ i ostali prihodi 3,4% ili 92,2 mil.€. **Budžetska potrošnja** u 2024. godini iznosila je 3.003,3 mil.€, što čini oko 39,3% BDP-a. Socijalna davanja čine najveći dio budžetske potrošnje 33,6% i u 2024. godini su iznosila 1.008,2 mil.€, što je 22,2% više u odnosu na prethodnu godinu, a kao rezultat većeg izvršenja po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja dominantno zbog povećanja minimalne penzije. Bruto zarade su drugi značajan činilac budžetske potrošnje sa 22,48% i iznosile su 675,2 mil.€. **Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru** su ostvareni u iznosu od 429,2 mil.€, što je 1% manje u odnosu na budžetski plan, a 12,7% više u odnosu na prethodnu godinu usljed većeg opredjeljivanja sredstava za zdravstvenu zaštitu za potrebe snabdijevanja lijekovima i medicinskim sredstvima u okviru javnog zdravstvenog sistema, kao i većeg iznosa transfera opštinama. **Kapitalni izdaci** u 2024. godini iznosili su 299,1 mil.€ i 16,2% su veći u odnosu na plan budžeta, a 25,3% su veći u odnosu na prethodnu godinu zbog veće realizacije planiranih kapitalnih projekata u odnosu na budžetski plan i prethodnu godinu. **Gotovinski deficit** budžeta za 2024. godinu iznosi 247,5 mil.€ i čini oko 3,2 BDP-a. **Depoziti države** na dan 31.12.2024. godine iznose 289,23 mil.€, a **konsolidovane neizmirene obaveze** budžeta 22,2 mil. €.

U odnosu na uslovno mišljenje Državne revizorske institucije (DRI) na finansijsku reviziju ukazao je da se Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore odnosi na cijelu državnu upravu, te da Ministarstvo finansija definiše budžetske korisnike i njihov rad, ali da ne može da utiče na sve segmente. S tim u vezi naveo je da u nalazu revizije DRI,

gdje se najveći dio korekcije finansijskog rezultata odnosi na sredstva eksproprijacije, nije uvažan Zakon o eksproprijaciji, sa podzakonskim aktima što je uslovilo davanje uslovnog mišljenja na finansijsku reviziju.

Član Senata Državne revizorske institucije, Milan Dabović, u uvodnim napomenama istakao je najvažnije elemente nalaza revizije Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2024. godinu. Saopštio je da je Državna revizorska institucija dala uslovno mišljenje na finansijsku reviziju i negativno mišljenje na reviziju pravilnosti Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2024. godinu. Ukazao je da su u dijelu revizije završnog računa u preporukama i nalazima revizije otklonili određene nepravilnosti, među kojima je najvažnija ona koja se odnosi na monetarne tokove, gdje su predložili storniranje oko 40mil.€, odnosno umanjeње rashoda i uvećanje depozita za navedeni iznos, tako da bi isti trebali iznositi oko 330 mil.€. Kada je u pitanju finansijska revizija naveo je da je prag materijalnosti iznosio 0,54% odnosno 38 mil.€, a ustanovljena greška je oko 42 mil.€ i ona je korigovana sa koeficijentom za prožimajući uticaj na ukupnu bilansnu potrošnju za nekih 20% što je u odnosu na materijalnost uslovilo davanje **uslovnog mišljenja na finansijsku reviziju.**

Kada je u pitanju revizija pravilnosti, ukazao je da, kao i prethodnih godina, Poreski završni račun nije predat u zakonom propisanom roku, te da knjigovodstveno stanje poreskog duga ne odražava stvarno stanje obaveza i potraživanja. Istakao je da je drugi problem koji je jako značajan kod revizije pravilnosti vezan za kapitalne projekte. Naveo je da je Ministarstvo finansija u skladu sa Odlukom Vlade o izradi kapitalnog budžeta formiralo ekspertsku komisiju koja treba da vrši ocjenu valorizacije kapitalnih projekata. Navedena komisija je od 216 prispjelih zahtjeva ocijenila da 31 zahtjev zadovoljava uslove koji su propisani navedenom odlukom Vlade i predložila 11 prioriternih projekata. Ministarstvo finansija je takvu informaciju prosljedilo Vladi. Međutim Vlada je pored 11 navedenih projekata u kapitalni budžet uvrstila još 27 projekata, među kojima je sedam projekata za koje je ekspertska komisija ocijenila da nijesu u skladu sa kriterijumima iz Odluke Vlade koja je propisana u martu 2024. godine. S tim u vezi ukazao je da će DRI vjerovatno kao posebnu temu predložiti reviziju kapitalnog budžeta. Na kraju zaključio je da je, pored navedena dva, treći element koji je opredijelio **negativno mišljenje na reviziju pravilnosti** činjenica da se preko 50% preporuka ponavlja duži niz godina kada je u pitanju revizija pravilnosti. S tim uvezi ukazao je da se zakoni moraju uskladiti sa stvarnim potrebama i aktivnostima javnog sektora.

U odnosu na novac koji je prebačen sa konsolidovanog računa trezora na račune Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine ukazao je da je jedan dio prebačen preko ostalih izdataka a drugi preko tekuće budžetske rezerve. Te da je Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine postupilo onako kako im je nalogodavac za sistem javnih finansija preporučio. S tim u vezi ukazao je na član 9 stav 5 Zakona o bužetu i fiskalnoj odgovornosti kojim je propisano da „Kada je na konsolidovani račun trezora povraćen novac, koji je prethodno evidentiran kao izdatak, takva transakcija će se poništiti.“ Istakao je da je bilo više izmjena navedenog zakona te da ovaj stav nije promijenjen, imajući u vidu da je ranije sistemom depozita odlagan novac koji je kasnije, kada taj depozit nije potrošen vraćan na račun i prihodovan, motiv zakonodavca je bio da spriječi tu pojavu da ne bi dolazilo do „štelovanja“ budžeta. U daljem izlaganju ukazao je da se na osnovu Zakona o bužetu i fiskalnoj odgovornosti donosi Upustvo o radu državnog trezora koje u tački 96 definiše da „Potrošačke jedinice koje vrše plaćanja posredstvom računa kod poslovnih banaka i koje, zbog tehničkih razloga ili vremena trajanja zakonom utvrđenih procedura, nijesu u mogućnosti da sredstva sa tih računa prenesu krajnjem korisniku do 31. decembra tekuće godine, prenos tih sredstava mogu izvršiti najkasnije do

31. januara naredne godine.“, a da ministarstvo potvrđuje da li je potrošilo sredstva do 31. januara preko obrasca 8 i 6, odnosno na jednom obrascu obavještavaju o stanju, a na drugom o utrošenim sredstvima. Takođe, ukazao je da Ministarstvo finansija svake godine upozori potrošačke jedinice shodno odredbama tačke 94 Upustva o radu državnog trezora na sledeći način „obavještavamo vas da će se završne transakcije u glavnoj knjizi trezora izvršiti na dan 31. decembar tekuće godine, stoga je neophodno da do 15. februara dostavite izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine, shodno odredbama tačke 96 Upustva o radu državnog trezora“. Istakao je da Ministarstvo finansija vrlo precizno razrađuje proceduru na način da su „potrošačke jedinice, odnosno organizacije o eventualnim neutrošenim sredstvima dužne da do utvrđenog roka obavijeste Direktorat državnog trezora radi korekcije u glavnoj knjizi trezora, odnosno neophodno je neutrošeni iznos sredstava evidentiran kao izdatak, stornirati i evidentirati kao depozit“. Na kraju je ukazao da je DRI shodno svemu navedenom dala preporuku. Takođe, napomenuo je da DRI ne spori rezervaciju neophodnih sredstava, međutim istakao je da se rezervacija ne može poistovjetiti sa izdatkom ukoliko sredstva nijesu potrošena u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija u januaru mjesecu sljedeće godine.

Član Senata Državne revizorske institucije, Siniša Čađenović je u odnosu na Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima DRI za period oktobar 2024 - oktobar 2025. godine saopštio da je DRI u izvještajnom periodu izvršila 35 revizija od kojih su: 22 finansijske revizije i revizije pravilnosti, 2 revizije pravilnosti, 5 revizija uspjeha, 3 revizije informacionih sistema, 2 kontrolne revizije i jedna ocjena primjene kriterijuma fiskalne odgovornosti. U predmetnim revizijama izraženo je 47 mišljenja na finansijske revizije i revizije pravilnosti i dato ukupno 475 preporuka. Od datih 47 mišljenja izraženo je 8 pozitivnih mišljenja, 3 pozitivna mišljenja sa skretanjem pažnje, 23 uslovna mišljenja i 13 negativnih mišljenja. Ukazao je da su kroz revizije finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja subjekata revizije utvrđene ključne nepravilnosti koje se odnose na evidentiranje primitaka i izdataka, evidentiranje imovine i obaveza, angažovanje lica po osnovu ugovora, plaćanje poreskih obaveza, javne nabavke, finansijsko upravljanje i unutrašnje kontrole, plaćanje izdataka, slabosti u oblasti zapošljavanja i sl.

Revizijom političkih subjekata utvrđene su ključne nepravilnosti koje se odnose na plaćanje troškova izborne kampanje sa žiro računa za redovno poslovanje, nepravilnosti u evidentiranju i popisu imovine i obaveza i neusaglašavanje obaveza sa dobavljačima i potraživanja sa lokalnim samoupravama, nepotpunu primjenu važećeg Pravilnika o kontnom okviru prilikom evidentiranja poslovnih transakcija u poslovnim knjigama, odstupanja u iskazanim podacima o izbornim troškovima u izvještajima dostavljenim ASK-u i podacima iskazanim u poslovnim knjigama subjekata revizije, nepravilnosti u dijelu vođenja računovodstvenih evidencija i obezbjeđenja posebnih evidencija o prihodima i rashodima za redovno poslovanje i izborne kampanje, nepravilnosti u dijelu finansiranja rada ženskih organizacija, takođe, revizijom je utvrđeno da nijesu svi troškovi pravdani adekvatnom i potpunom dokumentacijom, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva.

Saopštio je da je sprovedeno pet revizije uspjeha, koje su vezane za ciljeve održivog razvoja iz oblasti upravljanja otpadom, zdravlja, javne uprave, zaštite životne sredine, kojima su obuhvaćena 23 subjekta i date 72 preporuke.

Ocjenom primjene kriterijuma fiskalne odgovornosti u 2024. godini DRI je izvršila analizu fiskalne strategije, smjernica fiskalne politike i godišnjeg zakona o budžetu i utvrdila neusklađenosti. Povodom ocjene indikatora utvrđeno je da je od osam statičkih indikatora realizovano četiri, dok su od šest dinamičkih indikatora realizovana dva. Analiza kriterijuma lokalne samouprave u vezi sa ograničenjem deficita, kroz poređenje sa

prihodima, u procesu planiranja i izvršenja budžeta za 2024. godinu, pokazala je da u procesu planiranja kriterijum nije realizovan kod 12 opština, a u procesu izvršenja budžeta nije realizovan kod 13 opština.

Ukazao je da je kontrolu realizacije preporuka, DRI vršila kroz reviziju Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore, reviziju izvještaja o realizaciji preporuka iz pojedinačnih revizija i kroz kontrolne revizije. Analiza je pokazala da je od ukupno 1193 datih preporuka realizovano 678 preporuka, 167 nije realizovano, 168 djelimično realizovano, 92 su u fazi realizacije, za 69 preporuka se nije mogao utvrditi status, dok je utvrđeno da 19 preporuka nije primjenjivo.

Svoju savjetodavnu ulogu u izvještajnom periodu DRI je nastavila da ostvaruje kroz davanje sistemskih preporuka. Naveo je da su tri sistemske preporuke date kroz reviziju Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2024. godinu, dok je kroz dvije finansijske revizije i revizije pravilnosti dato devet sistemskih preporuka.

Istakao je da je Državna revizorska institucija u kontinuitetu posvećena realizaciji svojih strateških ciljeva i prioriteta, te da je s tim u vezi nastavila da razvija međunarodnu saradnju, saradnju sa Skupštinom Crne Gore i civilnim sektorom.

Ukazao je da osim ostvarenih rezultata rad DRI obilježavaju i izazovi sa kojima se suočava i to prije svega pitanje umanjivanja budžeta DRI od strane Ministarstva finansija, koji je prethodno Odbor za ekonomiju, finansije i budžet jednoglasno utvrdio, zatim pitanje koeficijenata za zarade državnih revizora i pitanje poslovnog prostora, te da u tom dijelu, u narednom periodu, očekuju podršku Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

U odnosu na preporuku DRI dijelom vezanu za Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine naveo je da su predmet kontrole DRI godišnji finansijski izvještaji, odnosno završni računi, te da je suština da li je novac potrošen ili se nalazi na nekom od državnih računa, te da su upravo u tom pravcu dali preporuku sa intencijom da Ministarstvo finansija u saradnji sa Centralnom bankom Crne Gore obezbijedi regulativu kojom će se omogućiti adekvatna primjena člana 10 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kojom bi svi bankarski računi, koji su u funkciji budžeta nosili oznaku „državni“, imajući u vidu da postojeća regulativa Centralne banke ne obezbjeđuje ovakvu klasifikaciju.

Sjednici su, polazeći od sugestije Ministarstva finansija, prisustvovali predstavnici Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine.

Ministar prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Slaven Radunović, ukazao je da je državna imovina, koja je ranije bila dio resora Ministarstva finansija, sada u nadležnosti ministarstva kojim rukovodi, te da se, između ostalog, kod tog resora akumuliraju sredstva za eksproprijacije koje se vrše za državu, opštine, privredna društva u većinskom vlasništvu države i za sve one čiji se projekti smatraju projektima od javnog i opšteg interesa. S tim u vezi ukazao je da je preporuka DRI bila da se sredstva koja se uplaćuju, odnosno akumuliraju, na dva računa, na kraju godine, ukoliko nijesu utrošena vrate u Budžet Crne Gore. Napomenuo je da je ranije bio samo jedan račun kod Prve banke, te da od kada se promijenila struktura u ministarstvu, imaju još jedan račun, te da je u tom dijelu izvršena određena disperzija. U odnosu na preporuku ukazao je da svi korisnici eksproprijacije prvo uplaćuju sredstva za ono što ima intenciju da bude ekspropisano, te da kada dođe do eksproprijacije, onda ministarstvo iz tih sredstava izmiruje obaveze prema građanima od kojih se preuzima imovina, te da u tom dijelu ne vide opravdanost preporuke u smislu praktičnosti realizacije eksproprijacije, jer bi se u tom slučaju moglo desiti da u trenutku pravosnažnosti eksproprijacije budu bez novca koji treba da isplate.

Sjednici je u skladu sa članom 67 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na osnovu iskazanog interesovanja, prisustvovao predstavnik DOO „Fidelity consulting“.

Direktor D.O.O. „Fidelity consulting“, Miloš Vuković istakao je da je DRI dala šesto uzastopno negativno mišljenje na reviziju pravilnosti Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore i uslovno mišljenje na finansijsku reviziju. Saopštio je da je revizija budžeta donijela izuzetno zabrinjavajuće ocjene, ozbiljne korekcije deficita, sistemsko nepoštovanje fiskalnih pravila i spor tempo realizacije preporuka DRI. Što ukazuje da ukupan budžetski sistem ne funkcioniše u skladu sa propisima, da su greške materijalne i široko rasprostranjene i da se nepravilnosti ponavljaju iz godine u godinu. Takođe, ukazao je na problematičnost upravljanja donacijama Evropske komisije, imajući u vidu da je revizijom, utvrđeno da, nije bilo moguće utvrditi ni ukupan obim potrošnje, ni tačno namjensko korišćenje tih sredstava. S tim u vezi mišljenja je da takva praksa direktno narušava transparentnost trošenja EU sredstava i izlaže državu reputacionom i finansijskom riziku pred Evropskom komisijom. Ocijenio je problematičnim preusmjeravanje sredstava od razvoja ka diskrecionoj potrošnji. Ukazao je da je izvršenje kapitalnog budžeta u 2024. godini bilo na nivou od 220 mil.€, što je značajno manje u odnosu na 270 mil.€ 2019. godine, ako se uzme u obzir relativna vrijednost novca. Takođe, ocijenio je problematičnim preusmjeravanje sredstava za ugovore o djelu, zatim ukazao da u mjesečnom izvještaju za decembar 2024. godine nije bilo evidentirano zaduženje od 208,9 mil.€, što je naknadno korigovano. Kada je auto put u pitanju, naveo da je na poziciji izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja prvobitno bilo planirano 72,5 mil.€, dok je izvršenje na kraju iznosilo svega 141.914 €, te da su to izdaci koji se odnose na rad Komisije koja predlaže razrješenje spora između Vlade i CRBC-a. Takođe, interesovala ga je informacija o hedžing aranžmanima zbog rizika od valutnih kurseva, izvršenje državnih garancije kada je u pitanju Crnogorska plovidba ad Kotor, odnosno da li je upisana hipoteka države u odnosu na potraživanja od preko 30 mil.€, te da li je postupano u skladu sa rješenjem Agencije za zaštitu konkurencije. Na kraju zaključio je da neuspješna emisija obveznica u odnosu na plan, kašnjenje i problematična struktura budžeta, oštre primjedbe MMF-a, nalazi DRI za 2024. godinu, netransparentno upravljanje EU sredstvima, preusmjeravanje sa kapitalnih na tekuće izdatke, podcjenjivanje fiskalnih rizika, kao i projekcija fiskalne strategije sa rastućim deficitima daju opštu sliku da se fiskalna pravila sistematski krše ili ignorišu, da se preporuke DRI sporo, odnosno nedovoljno sprovode i da je kredibilitet budžeta doveden u pitanje.

II Tokom rasprave poslanici su se saglasili da praksa pokazuje da u dijelu normativnog okvira postoje određeni izazovi, te da u tom smislu treba uskladiti zakonske i podzakonske akte.

Takođe, postavljeno je i pitanje efikasnosti sprovođenja kapitalnih projekata, posebno na sjeveru Crne Gore, imajući u vidu objektivne okolnosti kao što su, trajanje građevinske sezone i nemogućnost završetka određenih projekata zbog npr. vremenskih uslova i mogućnosti da se ranije odobrena sredstva za konkretne projekte nastave koristiti nakon isteka fiskalne godine.

Pojedini poslanici ocijenili su problematičnim način na koji se potrošačke jedinice odnose prema državnom novcu, imajući u vidu da ne prate kontrolu trošenja državnih sredstava, te da se ta praksa ponavlja iz godine u godinu.

Bilo je mišljenja da je upravo način na koji je realizovan Budžet iz 2024. godine doveo do toga da je Predloženi budžet za 2026. godinu manji za oko 250 mil.€ u odnosu na Budžet iz 2025. godine. S tim u vezi iskazan je stav da od Budžeta iz 2024. godine, kreću problemi koji utiču na stabilnost javnih finansija, odnosno da je odluka da se u drugoj

polovini 2024. godine jednokratno ukinu doprinosi fonda PIO dovela do toga da deficit Fonda PIO Predlogom budžeta za 2026. godinu bude na nivou od oko 438 mil.€. Saopšteno je da se u izvještajima Evropske komisije i Međunarodnog monetarnog fonda navodi potreba za stabilizacijom javnih finansija, odnosno da se moraju tražiti novi izvori prihoda, što će, po mišljenju pojedinih poslanika, dovesti do povećanja poreskih nameta ukoliko ne bude povećanja ekonomske aktivnosti.

Polazeći od podataka predstavljenih završnim računom budžeta za 2024. godinu, poslanici su istakli da je budžet obezbijedio stabilne javne finansije, zadržao deficit u prihvatljivim okvirima i državni dug ispod mastriških kriterijuma, te da je bio okrenut građanima i onima kojima je pomoć bila najpotrebnija. S tim u vezi ukazano je da su socijalna davanja iznosila 33,6% budžetske potrošnje, što je 22% više u odnosu na 2023. godinu. U odnosu na uslovno mišljenje na finansijsku reviziju DRI navedeno je da se ono odnosi na proceduralne i sistemske slabosti, dok se negativno mišljenje na reviziju pravilnosti dominantno odnosi na način vođenja knjiga, planiranja i ugovaranja obaveza, rokove plaćanja i komunikaciju sa Poreskom upravom, te da su to problemi koji se ponavljaju godinama, još iz prethodnih mandata Vlade i da je potrebno ići u pravcu rješavanja istih.

Pojedini poslanici naveli su da se iz završnog računa može vidjeti da u kontinuitetu imamo potrošački, a ne razvojni budžet, ističući da je kapitalni budžet manji od 10% izvornih prihoda, odnosno manji od 4% BDP-a, te da je oko 60% prihoda od PDV-a i akciza, što najviše utiče na građane, odnosno najranjivije kategorije. Takođe, ukazano je na problem uvozne zavisnosti i činjenicu da je u 2024. godini zabilježen najveći spoljnotrgovinski deficit u poslednjih 15 godina, odnosno da je 3.5 mlrd.€ više uvezeno nego izvezeno. Ocijenjen je zabrinjavajućim nominalni rast javnog duga iz godine u godinu i ukazano na potrebu sagledavanja kvaliteta BDP-a, imajući u vidu da u Crnoj Gori 2/3 BDP-a čini lična potrošnja. Takođe, ocijenjen je zabrinjavajućim rast turizma od svega 1,2% imajući u vidu da su projekcije bile na nivou od oko 8%, te da se u realnim vrijednostima prihodovalo značajno manje imajući u vidu da je inflacij prema poslednjim podacima Monstata bila na nivou od oko 4,9%.

U odnosu na 35 izvršenih revizija i preovladavanje uslovnih i negativnih mišljenja DRI institucije za period oktobar 2024 - oktobar 2025. godine, iskazano je mišljenje da navedeno ukazuje da potrošačke jedinice ne snose odgovornost za upravljanje državnim sredstvima na nezakonit način. U odnosu na zaključak Skupštine kojim se Vlada poziva na poštovanje i ispunjavanje, kao i praćenje realizacije preporuka Državne revizorske institucije, ukazano je da donošenje istog iz godine u godinu gubi svrhu, imajući u vidu zabrinjavajući stepen nerealizacije preporuka i ponavljanje istih iz godine u godinu. Takođe, ocijenjena je zabrinjavajućom činjenica da DRI uzastopno šest godina daje negativno mišljenja na reviziju pravilnosti Predloga zakona o završnom računu budžeta, kao i poslednje dvije godine uslovno mišljenje na finansijsku reviziju što ukazuje da nema odgovornosti za nezakonito upravljanje državnim sredstvima.

Pojedini poslanici konstatovali su da se iz završnog računa može vidjeti da pojedine potrošačke jedinice: preuzimaju obaveze iznad odobrenih sredstava, dospjele obaveze ne izmiruju prioriteto, angažuju zaposlene ugovorima o djelu za sistematizovana radna mjesta, sredstva budžetske rezerve koriste za redovne aktivnosti, nemaju kompletnu ugovornu dokumentaciju o zakupu i prodaji državne imovine, ne dostavljaju potrebne akte o ustupanju imovine na korišćenje drugim organima itd. Takođe, ocijenjeno je problematičnim da se u kapitalni budžet unose projekti od strane Vlade, na predlog Savjeta za javne investicije, a koji su prethodno od strane Komisije za ocjenjivanje projekata ocijenjeni da nijesu u skladu sa kriterijumima iz Odluke o izradi kapitalnog budžeta. Ukazano je na problem sa kojima se suočava Fond za profesionalnu rehabilitaciju

i zapošljavanje lica sa invaliditetom, odnosno činjenicu da iznos sredstava projektovanih budžetom uvijek bude veći na kraju godine. Ukazano je da je revizijim utvrđeno da je Ministarstvo pravde tokom 2024. godine finansiralo vjerske škole, bez prethodno utvrđene metodologije obračuna i kontrole namjenskog trošenja sredstava, te da je potrebno zakonito koristiti sredstva imajući u vidu da je finansiranje pomenutih škola u nadležnosti Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija.

III Imajući u vidu zaključak Skupštine Crne Gore, donijet povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2022. godinu i pratećih izvještaja DRI, Odbor je konstatovao da je Ministarstvo finansija 12. marta 2025. godine, dostavilo Informaciju o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju trećeg kvartala 2024. godine (zavedeno pod brojem: 00-63-7/25-25).

IV Odbor je, je nakon rasprave i izjašnjavanja sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini **da usvoji** Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2024. godinu.

V Odbor je, u cilju daljeg unapređenja sistema javne potrošnje, sa osam glasova „za“ **podržao nalaze i preporuke Državne revizorske institucije**, a koji proističu iz revizije Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2024. godinu, kao i one koje se odnose na pojedinačne revizije sadržane u Godišnjem izvještaju o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2024 - oktobar 2025. godine, odlučio da povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2024. godinu i navedenih izvještaja DRI, usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore na poštovanje i ispunjavanje svih preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2024. godinu. Takođe, Vlada je dužna da prati realizaciju svih preporuka Državne revizorske institucije koje se odnose na pojedinačne revizije urađene u periodu oktobar 2024 - oktobar 2025. godine i preporuka koje se ponavljaju iz ranijeg perioda, i o tome kvartalno izvještava Skupštinu Crne Gore.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Tonći Janović.

PREDSJEDNIK ODBORA

Boris Mugoša

